

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO
SLUŽBA ZA TRANSPARENTNOST,
INTEGRITETO IN POLITIČNI SISTEM

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 87 11
F: 01 478 83 31
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

gp.ukom@gov.si

Številka: 010-260/2016/2
Datum: 9. 8. 2016

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 7614-197: Elektronske volitve - povečanje volilne udeležbe
Zveza: vaša številka 092-197/2016/1, z dne 4.8.2016

Ministrstvo za javno upravo (v nadaljevanju: ministrstvo) je v preučitev in pripravo odgovora prejelo predlog državljanov za **uvvedbo t.i. e-volitev in sicer z uporabo »digitalnega potrdila«** (ki se uporablja tudi za spletno bančništvo). Za tiste, ki ne bi želeli voliti po elektronski poti, bi po predlogu še vedno obstajala možnosti oddaje glasu na volišču.

V obdobju zadnjih dveh let je Ministrstvo za javno upravo na podobna vprašanja že pripravilo več odgovorov. Stališče do tega vprašanja se ni spremenilo. Tako sledi odgovoru na predlog št. 7167-8 (vpeljava E-volitev), z dne 11. 1. 2016.

Veljavna volilna zakonodaja, z izjemo poštnega glasovanja, predvidenega za oskrbovance domov za starejše, ki nimajo stalnega prebivališča v domu, za volivce, ki so na zdravljenju v bolnišnicah (drugi odstavek 81. člena Zakona o volitvah v državni zbor, v nadaljevanju: ZVDZ¹), in za volivce, ki so vpisani v evidenco volilne pravice državljanov Republike Slovenije, ki nimajo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji ali za volivce, ki so na dan glasovanja v tujini, ker tam začasno prebivajo, ki lahko glasujejo po pošti ali na diplomatsko konzularnih predstavništvih Republike Slovenije (prvi in drugi odstavek 82. člena ZVDZ) ter z izjemo »glasovanja na domu« za volivce, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču iz 83. člena ZVDZ, **ne predvideva drugih oblik glasovanja, pri katerih se ne bi zahtevalo osebne prisotnosti volivca na volišču, predvsem pa ne dopušča spletnega oziroma internetnega elektronskega načina glasovanja.**

Prednosti spletnega glasovanja (tudi e-volitev) so po mnenju mnogih predvsem v tehnološki posodobitvi ter poenostavitvi samega postopka glasovanja, s čimer lahko pričakujemo povečano udeležbo na volitvah in s tem tudi večjo demokratičnost volitev. Prednosti nadalje obsegajo ekonomičnost takšnih volitev, olajšano delo volilnih organov oziroma celo odsotnost potrebe po prisotnosti volilnih odborov, kakor tudi doseganje hitrejših rezultatov volitev itn. Temu nasprotujejo stališča o tem, v kolikšni meri bi tak način glasovanja

¹ Uradni list RS, št. [109/06](#) – uradno prečiščeno besedilo in [54/07](#) – odl. US.

lahko bil resnično varčnejši, zlasti v primeru uvedbe vzporednega spletnega glasovanja h klasičnemu sistemu volitev s papirnati glasovnicami, ki bi ga bilo smotno ohraniti vsaj za starejše in za tiste, ki nimajo možnosti, da bi glasovali preko interneta. Predvsem se pa pri nasprotnih stališčih pojavljajo dvomi v varnost izvedbe tovrstnih volitev. Informacijska tehnologija namreč nujno ne zagotavlja ustavne pravice neposrednega in tajnega glasovanja (80. člen Ustave Republike Slovenije)², poleg tega tudi onemogoča nadzor nad izvedbo volitev ter širši javnosti ne daje jasnega zagotovila, da objavljeni rezultat dejansko odraža voljo volivcev. Ali je glas resnično oddala oseba, za katero se volivec na spletu izdaja, ali je oseba glasovala svobodno ali je glasovala pod prisilo, kakšno je varstvo osebnih podatkov in podobna vprašanja se vrstijo v mislih tistih, ki jih skrbi uvajanje spletnega glasovanja brez predhodne ureditve vsakega vprašanja posebej.

Vlada je v preteklih letih pripravila več predlogov sprememb volilne zakonodaje, vendar so bili vsi poskusi uvedbe e-volitev zaradi nezadostne politične podpore neuspešni. **Ob tem je smiselno opozoriti na visoko politično soglasje, ki se zahteva za sprejem sprememb temeljne volilne zakonodaje, za sprejem sprememb in dopolnitev Zakona o volitvah v državni zbor je namreč potrebna dvotretjinska absolutna večina.**

Ministrstvo za javno upravo se zavzema za vzpostavitev čim več elektronskih storitev javne uprave in tudi za e-volitve. Področju e-volitev se precej posvečajo tudi v okviru Sveta Evrope, kjer prav tako opozarjajo na upoštevanje vseh vidikov, predvsem pa izpostavljajo potrebo po zagotovitvi visoke ravni zaščite informacijskega sistema.³ Pri uvajanju e-volitev so previdne vse države. Tako jih v praksi izvaja samo Estonija, ki vzporedno nudi tudi »fizično« glasovanje. Med novejšimi, ki so želele vzpostaviti modernejši sistem izpostavimo Norveško, ki pa je po prvih poizkusih uvajanja, projekt e-volitev opustila.

Menimo, da bo za prihodnost spletnega glasovanja ključnega pomena razvoj šifrirnih tehnologij in **boljših metod zagotavljanja varnega informacijskega okolja** ter systemska ureditev spletnega glasovanja v volilni in referendumski zakonodaji, predhodno pa bo potrebno opraviti temeljit razmislek in podrobno posvetovanje s strokovno in širšo javnostjo, da bi tako prišli do prepričljive in zaupanja vredne rešitve.

Glede na zgoraj navedeno menimo, da predlog v tem trenutku ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Mag. Renata Zatler,
sekretarka

mag. Mateja Prešern
VODJA SLUŽBE

Vročiti:
- gp.ukom, gp.ukom@gov.si

² Uradni list RS, št. [33/91-I](#), [42/97](#) – UZS68, [66/00](#) – UZ80, [24/03](#) – UZ3a, 47, 68, [69/04](#) – UZ14, [69/04](#) – UZ43, [69/04](#) – UZ50, [68/06](#) – UZ121,140,143, [47/13](#) – UZ148 in [47/13](#) – UZ90,97,99.

³ Glej gradivo dostopno na: <http://www.coe.int/t/dgap/democracy/activities/ggis/E-voting/> .